

1. ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา

ผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS ที่มีต่อการพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1.6 – 5 ปี

2. คำสำคัญ

การปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว และ เด็กกลุ่มอาการดาวน์

3. เป้าหมาย

ศึกษาผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS ที่มีต่อการพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1.6 – 5 ปี

4. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ

การดูแลกลุ่มอาการดาวน์นั้นพบว่ามีความยุ่งยาก ซับซ้อนจำเป็นต้องใช้บุคลากรสหสาขา เนื่องจากมีความบกพร่องด้านสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางถึงรุนแรง และพบความผิดปกติในระบบต่างๆของร่างกายร่วมด้วยโดยเฉพาะระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ พบ ว่ามีกล้ามเนื้ออ่อนนุ่ม ข้อต่อยึดได้มาก ข้อสะโพกหลุดหรือเคลื่อน จากการหย่อนของเอ็นและการเจริญของกระดูกคอที่ผิดปกติ ดังนั้นจึงพบว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวล่าช้ามากกว่าพัฒนาการด้านอื่นๆโดยเฉพาะในช่วงอายุแรกเกิด – 5 ปี ซึ่งพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวนี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านอื่นๆดีขึ้น ดังนั้นหากกลุ่มอาการดาวน์ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้อง ครบถ้วน ในเวลาที่เหมาะสม ก็จะทำให้มีชีวิตยืนยาวและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ลดภาระของครอบครัว ชุมชนและสังคมได้ในที่สุด

5. การเปลี่ยนแปลง

มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้บริการเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 -5 ปี และผู้ปกครอง โดย

- 5.1 มีการวางแผนการส่งเสริมพัฒนาการรายบุคคลด้านการเคลื่อนไหว ให้แก่เด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 - 5 ปี และจัดการส่งเสริมพัฒนาการตามแผนโดยนำเด็กที่มีแผนการสอนในเรื่องเดียวกันมาจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้วยกัน ซึ่งช่วยทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ลดปัญหาต่อต้านการฝึกฝนได้
- 5.2 นำแผนการสอนเรื่องกลุ่มอาการดาวน์ไป ใช้ในกิจกรรมการให้สุขภาพจิตศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการดาวน์ที่มารับบริการในหอผู้ป่วย

6. การวัดผลและผลการเปลี่ยนแปลง

6.1 เด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 - 5 ปี มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มอาการดาวน์แรกอายุ 1.6 - 5 ปีมีความรู้เรื่องกลุ่มอาการดาวน์ และการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

6.3 ได้รูปแบบการปฏิบัติทางการพยาบาล

6.3.1 การให้ความรู้เรื่องกลุ่มอาการดาวน์และการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 - 5 ปี แก่ผู้ปกครอง

6.3.2 การส่งเสริมพัฒนาการรายบุคคลด้านการเคลื่อนไหวในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1.6 – 5 ปี

7. สรุปผลงานโดยย่อ

การพัฒนาคุณภาพในครั้งนี้เป็นการวิจัย Routine to Research เพื่อศึกษาผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS ที่มีต่อพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1.6 – 5 ปี

โดยการส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 – 5ปี ด้านการเคลื่อนไหวเป็นรายบุคคลและให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในเรื่อง กลุ่มอาการดาวน์ซึ่งมีความผิดปกติของโครโมโซม (Chromosome) และอาจมีโรคหัวใจ (Heart) มีความผิดปกติการมองเห็น (Eye) การได้ยิน (Ear) และมีความผิดปกติของไทรอยด์ฮอร์โมน (Thyroid hormone) ร่วมด้วย ซึ่งผลการทดลองพบว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 -5 ปี มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ปกครองมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วย นอกจากนี้ยังได้รูปแบบของการให้บริการด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวในเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 – 5ปี และรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1.6 - 5 ปี อีกด้วย

8. บทเรียนที่ได้รับ

8.1 ผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1.6 -5 ปี มีความสนใจและกระตือรือร้นในการฝึกพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวมาก เนื่องจากต้องการให้เด็กเดินได้ เพื่อส่งไปเรียนในโรงเรียนปกติ

8.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ควรจัดทำแผนเป็นรายบุคคลเพื่อให้เหมาะกับปัญหาและความต้องการของเด็กแต่ละคน แต่ในช่วงฝึกควรจัดกิจกรรมการฝึกเป็นกลุ่มโดยเลือกเด็กที่มีแผนการสอนในเรื่องเดียวกันมาทำกิจกรรมกลุ่มด้วยกัน จะทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน และลดการปัญหาต่อต้านการฝึกลง

9. การติดต่อกับทีมงาน

นางจันทร์เพ็ญ ชัยสินพงษ์ โปรแกรมเด็ก 1 กลุ่มการพยาบาล สถาบันราชานุกูล โทร 4406-7